

КАФЕДРА МАЙСТЕРНОСТІ АКТОРА ТА РЕЖИСУРИ ТЕАТРУ АНІМАЦІЇ

СИЛАБУС

МАЙСТЕРНІСТЬ АКТОРА (ЖИВИЙ ПЛАН)

Освітній рівень	Перший (бакалаврський)
Ступінь освіти	Бакалавр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	026 Сценічне мистецтво
Освітньо-професійні програми	Сценічне мистецтво («Акторське мистецтво театру ляльок»)
Статус	Обов'язкова

Курс	1-3
Семестр	1-5
ECTS	10
Аудиторних годин	240
Лекції	-
Індивідуальні	16
Практичні	224
Самостійна робота	60
Семестровий контроль	Залік, іспит

Інформація про викладача

ПІБ, посада	Довлетова Світлана Анатоліївна, старший викладач
Профіль викладача	http://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/TF/Dovletova.pdf
e-mail	dovletovv4@gmail.com

ПІБ, посада	Осипов Микола Сергійович, старший викладач
Профіль викладача	https://kharkiv-theatre.com.ua/kollektiv/osipov-nikolaj/
e-mail	nicolosipov@gmail.com

Анотація навчальної дисципліни

Силабус навчальної дисципліни «Майстерність актора (живий план)» складено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів. Силабус укладено відповідно до вимог кредитно-модульної системи організації навчання. Силабус визначає обсяги знань, які повинні опанувати здобувачі відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму

вивчення навчального матеріалу дисципліни «Майстерність актора (живий план)», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень.

Метою навчальної дисципліни є професійна підготовка майбутнього актора театру ляльок, озброєного знаннями та вміннями, які необхідні для вирішення широкого кола проблем з виховання професійних акторів для театрів ляльок та театрів сценічної анімації.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі повинні **знати**:

- зміст, принципи та методи роботи різних театральних шкіл;
- практичні основи акторської майстерності;
- основні положення теорії майстерності актора та професійну термінологію.

Уміти:

- створювати художній образ у ляльковій та драматичній виставі;
- професійно працювати над роллю в репетиційному процесі з режисером та самостійно під час підготовки вистави;
- використовувати у творчій діяльності надбання різних театральних шкіл;
- професійно грати роль у виставі, яка йде неодноразово.

Мати навички:

- самостійного аналізу ролі; побудови структури ролі за наскрізною дією у відповідності з надзавданням ролі та вистави;
- створення сценічного характеру через пошук характерних особливостей;
- постійного удосконалення власного психофізичного апарату через відповідні тренінги.

Здобуті знання та уміння забезпечують формування таких **компетентностей**, зокрема:

ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК03. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК04. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК05. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК06. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.

ЗК07. Здатність працювати в команді.

ЗК08. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

СК01. Здатність генерувати задум та здійснювати розробку нової художньої ідеї та її втілення у творі сценічного мистецтва.

СК02. Здатність до творчого сприйняття світу та його відтворення у художніх сценічних образах.

СК03. Здатність до ефективної діяльності у колективі в процесі створення сценічного твору, керівництва роботою і / або участі у складі творчої групи в процесі його підготовки. СК04.

Здатність до професійного опанування змістових (інформаційного, виразнообразного) рівнів сценічного твору.

СК05. Здатність до публічної презентації результату своєї творчої (інтелектуальної) діяльності.

СК06. Здатність до оперування специфічною системою виражальних засобів при створенні та виробництві сценічного твору.

СК08. Здатність оперувати новітніми інформаційними й цифровими технологіями в процесі реалізації художньої ідеї, осмислення та популяризації творчого продукту.

СК09. Здатність співвідносити особисте розуміння художньої ідеї та твору із зовнішнім контекстом.

СК10. Здатність до критичного аналізу, оцінки та синтезу нових складних ідей у творчовиробничій сценічній діяльності.

СК11. Здатність до спілкування з широкою професійною та науковою спільнотою та громадськістю з питань сценічного мистецтва та виробництва, до взаємодії із представниками інших творчих професій.

СК14. Здатність аналізувати твори літератури і мистецтва на основі критичного осмислення теорій, принципів, методів і понять сценічного мистецтва.

Програмні результати навчання:

ПРН02. Мати концептуальні наукові та практичні знання у сфері сценічного мистецтва.

ПРН03. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземною мовами усно і письмово.

ПРН04. Здійснювати пошук необхідної інформації у професійній літературі, в мережі Інтернет та інших джерелах.

ПРН05. Застосовувати сучасні цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення до розв'язання відповідних задач професійної діяльності у сфері сценічного мистецтва.

ПРН06. Аналізувати проблемні ситуації й приймати обґрунтовані рішення для їх розв'язання.

ПРН07. Генерувати та концептуалізувати художню ідею та твір.

ПРН08. Обирати, аналізувати та інтерпретувати художній твір для показу (демонстрації), самостійно обирати критерії для його оцінки.

ПРН09. Співвідносити мистецькі ідеї та твори із соціальним, культурним та історичним контекстом для глибшого їх розуміння.

ПРН10. Обирати оптимальні художньо-виражальні та технічні засоби відтворення креативного задуму при реалізації сценічного твору (проекту).

ПРН11. Розуміти сценічне мистецтво як художній та соціокультурний феномен, знати специфічні відмінності художньої мови театру та перформативних мистецтв.

ПРН13. Самостійно ідентифікувати напрями та концепції сценічного мистецтва у контексті сучасного художнього життя.

ПРН14. Аналізувати та оцінювати досягнення художньої культури, творчості мистецтва з урахуванням історичного контексту.

ПРН15. Знати основні закони психології творчості.

ПРН16. Вміти передавати знання про сценічне мистецтво та практичний досвід фахівцям і нефхівцям.

ПРН17. Вміти обирати адекватні засоби презентації результатів власної професійної діяльності у сфері сценічного мистецтва.

ПРН 18. Проводити професійну діяльність у сфері сценічного мистецтва з урахуванням правових, економічних та етичних аспектів.

Перелік тем:

I курс (1-й семестр)

- Тема 1. Вступ.
- Тема 2. Системи і методи акторської техніки.
- Тема 3. Увага та уява.
- Тема 4. М'язова свобода.
- Тема 5. Сценічна віра і правда.
- Тема 6. Сценічне відношення.

I курс (2-й семестр)

- Тема 7. Сценічне спілкування.
- Тема 8. Природа, логіка і послідовність сценічної дії.
- Тема 9. Запропоновані обставини.
- Тема 10. Внутрішнє бачення.
- Тема 11. Принципи побудови етюду.
- Тема 12. Надзавдання та наскрізна дія етюду.
- Тема 13. Темпоритм етюду.
- Тема 14. Атмосфера етюду.

II курс (3-й семестр)

- Тема 15. Стиль автора.
- Тема 16. Аналіз літературного твору.
- Тема 17. Епізоди й акторські завдання в уривку з літературного твору.
- Тема 18. Логіка дії, боротьба та сюжет.
- Тема 19. Біографія героя.
- Тема 20. Особливості словесної взаємодії персонажів в уривку.
- Тема 21. Підтекст.
- Тема 22. Кінострічка бачень.
- Тема 23. Темп, ритм і тон.

II курс (4-й семестр)

- Тема 24. Знайомство з п'єсою.
- Тема 25. Дієвий аналіз.
- Тема 26. Епізоди та завдання.
- Тема 27. Партитура дії.
- Тема 28. Робота над словесною дією.
- Тема 29. Дієвий аналіз п'єси і ролі.
- Тема 30. Надзавдання та наскрізна дія ролі.
- Тема 31. Культура мови.
- Тема 31. Культура тіла.

III курс (5-й семестр)

- Тема 33. Поглиблення запропонованих обставин.
- Тема 34. Оволодіння характерністю ролі.
- Тема 35. Партитура ролі.
- Тема 36. Удосконалення мовної та пластичної виразності.
- Тема 37. Уточнення надзавдання і наскрізної дії ролі та п'єси.
- Тема 38. Оволодіння психофізичним життям ролі.
- Тема 39. Пошук зовнішньої характерності (грим, костюм).
- Тема 40. Робота над атмосферою та темпоритмом ролі та вистави.

Форми та технології навчання

Практичні групові та індивідуальні заняття та самостійна робота, есе, презентація творчих проектів.

Навчальні ресурси

Усі необхідні для вивчення навчальної дисципліни основні та додаткові матеріали надсилаються у відповідну групу Telegram, Viber, Messenger, платформа <https://www.youtube.com/>.

Система оцінювання

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для диференційованого заліку	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	Добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання знань студентів.

90–100–A– відмінно - здобувач створив переконливий та індивідуально неповторний образ у переддипломній виставі; майстерно оволодів технікою ляльководіння, акторською майстерністю; має високий рівень артистичної обдарованості; здатен працювати в колективі, втілюючи спільний задум вистави; активно та результативно проявив себе в репетиційному процесі; володіє культурою сценічної мови, вокальною культурою; використовує навички сольного та ансамблевого співу; має морально-етичні якості майбутнього діяча сценічного мистецтва.

82–89–B– добре – успішне виконання здобувачем практичного завдання, творче використання набутих навичок та вмінь, здатність до самостійного опрацювання, однак присутні незначні неточності у техніці.

74–81–C– добре - здобувач оволодів навичками майстерності актора та продемонстрував достатній рівень підготовки при створенні сценічного образу та роботою над виставою. **64–73–D– задовільно** - здобувачем продемонстровані уміння, достатні для засвоєння програмного матеріалу.

60–63–Е– задовільно - здобувач виконав завдання обов'язкового рівня складності, однак виявлено недостатній рівень артистичної обдарованості та техніки акторської майстерності.
35–59–FX– незадовільно (з можливістю повторного складання) здобувачем не були продемонстровані набуті навички в умовах публічного виступу;
0–34–F– незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни) студентом не було виконано практичного завдання та не проявлено достатньої участі в репетиційному процесі.

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами.

Неформальна освіта

У межах вивчення навчальної дисципліни передбачається участь студентів у міжнародних та вітчизняних театральних фестивалях, конкурсах творчих робіт, круглих столах, відвідування культурно-мистецьких заходів тощо.

Політика курсу

Робота має відповідати вимогам «Положення ХНУМ імені І. П. Котляревського про академічну доброчесність» та «Кодексу академічної доброчесності ХНУМ імені І. П. Котляревського».

Рекомендована література

1. Барнич М. М. Майстерність актора: техніка «обману»: навч. посіб. вид. 2-е випр. та доп. Київ : Ліра-К, 2016. 304 с.
2. Барнич М. М. Психотехніка актора. Майстер-клас: монографія. – К. : Вид-во «Пінзель», ФОП Рябчий І. С., 2018. 200 с.
3. Брук П. Жодних секретів. Думки про акторську майстерність і театр. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2005. 136 с.
4. Гротовський Є. Театр. Ритуал. Перформер. Львів: Літопис, 1999. 188 с.
5. Довлетова С. Особливості роботи над інсценованим твором. Актуальні проблеми музичного та театального мистецтва: мистецтвознавство, педагогіка та виконавство // Матеріали науково-методичної конференції. Вип. 3. – Харків: ХДІМ, 2001 - С. 181-185. 6. Довлетова С. До проблеми самостійної роботи студента над роллю у курсовій виставі. Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти // Збірник наукових праць. Вип. 8. – Київ, 2002. - С. 274-277.
7. Кнебель М. Про дієвий аналіз п'єси і ролі. Львів, 2020 92 с.
8. Курбас Л. Філософія театру. Київ: Вид-во Соломії. Павличко «Основи», 2001. 917 с.
7. Паві П. Словник театру. Львів: Центр ЛНУ ім. І. Франка, 2006. 640 с.
9. Станіславський К. Робота актора над собою. Київ: Мистецтво, 1953. Факсимільне видання. – Львів, 2011. 402 с.
10. Станіславський К. Робота над роллю («Ревізор») реальне відчуття життя п'єси та ролі (1936-1937 рік); Львівський національний ун-т І. Франка; заг. ред. Б. Козака. – Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2018. 250 с.
11. Театр: історія, теорія, практика. Збірник статей / Problemy teorii dramatu i teatru. Tom

Dramat. Tom 2. Teatr. Wybór i opracowanie Janusz Degler. Wrocław, 2003. Переклад з пол. – Львів. 2013. 296 с.

Інтернет ресурси

Biomechanica de Meyerhold Film original. <https://www.youtube.com/watch?v=1VKhnoMLomY>